

התקן על הכל. כיון שהדין הקשה שריו עליו והטיל בו זקמה, אסור להם לאותם שנקראים קדש. אלא לכלב תשליכון אותו ודאי, שהוא הדין החצופה, דין הקשה יותר מן הכל, שכתוב (ישעיה כו) והכלבים עזי נפש.

בא וראה, כשנזכרה נבלה בתורה, כתוב בישראל קדוש, ולא קדש. כאן כתוב ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו. ושם בנבלה כתוב (דברים יד) לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה וגו', כי עם קדוש אתה. קדוש ולא קדש, שהרי נבלה מצד של ישראל נעשתה, שלא פוסל את זה אלא ישראל. ורבים הגונים יש בה בנבלה, כמו שבארנו.

אמר רבי שמעון, כתוב כאן ואנשי קדש תהיון לי, וכתוב שם, כי עם קדוש אתה לה' אלהיך. לה' אלהיך? לי היה צריך להיות! אלא שם (בא) למעלה למעלה, וכאן (ושם) השכינה. וכתוב (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנוותר בירושלם קדוש יאמר לו, ולא קדש. בכאן קדוש ולמעלה קדש. כתוב קדש ישראל לה' ראשית תבואתה, בה"א, כמו שבארנו. ועל כף אנשי קדש תהיון לי ודאי. רבי יצחק היה יושב לפני רבי שמעון. אמר לו, הרי כתוב קדש ישראל לה'. בסוף הפסוק כתוב כל אכליו יאשמו, מה זה אומר? אמר לו רבי שמעון, יפה אמר, כל אכליו יאשמו - הגנו שכתוב ואיש פי יאכל קדש בשגגה וכו'. וכתוב וכל זר לא יאכל קדש, ומשום שישראל נקראו קדש, כתוב כל אכליו יאשמו. בא רבי יצחק ונשק ידו ואמר, אם לא באתי לכאן אלא לשמע דבר זה - מספיק.

כיון דינא תקיפא שריא עלוי, ואטיל זוהמא ביה, אסיר להו לאינון דאקרון קדש. אלא לכלב תשליכון אותו ודאי, דאיהו דינא חציפא, דינא תקיפא יתיר מפלא, דכתיב, (ישעיה נז) והכלבים עזי נפש.

תא חזי, פד אדפר נבלה באורייתא, כתיב בישראל קדוש, ולא קדש. הכא כתיב, ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו. והתם בנבלה כתיב, (דברים יד) לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה וגו', פי עם קדוש אתה. קדוש ולא קדש, דהא נבלה מסטרא דישראל אתעביד, דלא פסיל האי אלא ישראל. וסגי אין גוונים, אית בה בנבלה. כמה דאוקימנא.

אמר רבי שמעון, כתיב הכא ואנשי קדש תהיון לי, וכתיב התם פי עם קדוש אתה ליי' אלהיך. ליי' אלהיך, לי מיבעי ליה. אלא התם (ס"א הכא) לעילא לעילא. והכא (ס"א והתם) שכינתא. וכתיב, (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנוותר בירושלם קדוש יאמר לו ולא קדש. בכאן קדוש, ולעילא קדש. כתיב קדש ישראל ליי' ראשית תבואתה, בה"א כמה דאוקימנא. ועל דא ואנשי קדש תהיון לי ודאי.

רבי יצחק הוה יתיב קמיה דרבי שמעון, אמר ליה הא כתיב קדש ישראל ליי' סופיה דקרא כתיב כל אכליו יאשמו, מאי קא מיירי. אמר ליה רבי שמעון, שפיר קא אמר, כל אכליו יאשמו, היינו דכתיב, (ויקרא כב) ואיש פי יאכל קדש בשגגה וגו'. וכתיב, וכל זר לא יאכל קדש. ומשום דישראל אקרון קדש, כתיב כל אכליו יאשמו. אתא רבי יצחק ונשיק ידוי, אמר, אי לא אתינא הכא אלא למשמע מלה דא סגי.

אמר לו, רבי, הרי שנינו שקדש יותר למעלה מקדוש. אם כן, הרי כתוב (ישעיהו) קדוש קדוש קדוש ה' צבאות, וזו שלמות הפל? אמר לו, בא וראה, כשמתחברים כחד, כלם נעשים בית אחד, והבית הזה נקרא קדש. הפלל של הכל קדוש, ומשום כן קדש. הוא פלל שהפל נכלל בו. וכשנכללת בישראל האמונה השלמה, הם נקראים קדש, הפלל של הפל, שכתוב קדש ישראל לה'. ומשום כן, ואנשי קדש תהיון לי.

לגיון אחד שאל את רבי אבא ואמר לו, לא כתוב ובשר בשדה טרפה לא תאכלו? אם כן, מהו שכתוב (תהלים קיא) טרף נתן ליראיו? טרף נתן לפלבים הנה צריך להיות! למה נתן ליראיו? אמר לו, ריקא, האם כתוב טרפה נתן ליראיו? טרף פתוב! ואם תאמר, טרף כמו טרפה, נתן ליראיו ודאי, שדבר זה לא נתנו להזהר בו אלא לאותם יראי שמו ויראים ממנו. משום זה דבר זה לא נתן לכם, שהרי ידע שאינכם יראים ממנו ולא שומרים מצוותיו, ומשום דבר זה חמרה של התורה וצריך להזהר בה. נתן ליראיו, נתן ליראיו ודאי, ולא לאחרים. וכל חמרות התורה לא נתנם הקדוש ברוך הוא אלא לאותם יראי חטא, לאותם יראי מצוותיו ולא לכם.

שנה רבי אלעזר, כתוב (קדש ישראל, וכתוב ואנשי וכו') ואנשי קדש תהיון לי. מה זה ואנשי, ואחריו קדש? אלא ואנשי קדש ודאי. ששנינו, לא יצאו ישראל לחרות אלא מצד היובל. אחר שיצאו לחרות, לקח אותם היובל הנה בכנפיו, ונקראו אנשים שלו, בנים שלו. וכתוב בו פיובל, (ויקרא כה) יובל היא קדש תהיה לכם, קדש ודאי, לכם ודאי.

אמר ליה רבי, הא תנינן, דקדש, יתיר לעילא מן קדוש. אי הכי, הא כתיב (ישעיהו) קדוש קדוש קדוש יי' צבאות, ודא שלימו דכלא. אמר ליה תא חזי, פד מתחברן פחדא, פלהו אתעבידו חד ביתא, והאי ביתא, אקרי קדש. פללא דכלהו קדוש ובגיני כן קדש, הוא כללא, דכלא אתפליל ביה. וישראל פד אתפליל בהו מהימנותא שלימתא קדש אקרון, פללא דכלא, דכתיב קדש ישראל ליי'. ובגיני כן, ואנשי קדש תהיון לי.

לגיון חד שאיל לר' אבא, אמר ליה, לא כתיב ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, אי הכי, מאי דכתיב, (תהלים קיא) טרף נתן ליראיו. טרף נתן לפלבים מיבעי ליה, אמאי נתן ליראיו. אמר ליה, ריקא, מי כתיב טרפה נתן ליראיו, טרף פתיב. ואי תימא, טרף כטרפה. נתן ליראיו ודאי דמלה דא, לא יהביה לאזדהרא ביה, אלא לאינן דחלי שמיה, ודחלין ליה. בגין כן האי מלה לא יהיב לכו, דהא ידע דאתון לא דחלין ליה, ולא נטרין פקודוי, ובגין דהאי מלה חומרא דאורייתא, ובגין לאזדהרא בה, נתן ליראיו, ליראיו ודאי, ולא לאחרי. וכל חומרי דאורייתא, לא יהיב לון קדשא בריהו הוא, אלא לאינן דחלי חטאה, לאינן דחלי פקודוי ולא לכו.

תאני רבי אלעזר, פתיב (ס"א קדש ישראל וכתיב ואנשי וכו') ואנשי קדש תהיון לי, מהו ואנשי. ולבתר קדש, אלא ואנשי קדש ודאי. דתנינן, לא נפקו ישראל לחירו, אלא מפטרא דיובלא. בתר דנפקו לחירו, נקיט לון האי יובלא בגדפוי, ואקרון גוברין דיליה. בגין דיליה, וכתיב ביה פיובלא, (ויקרא כה) יובל היא קדש תהיה לכם, קדש ודאי, לכם ודאי.